

Ererector aan KU Leuven **ANDRÉ OOSTERLINCK** verdedigt grote impact van privébedrijven in Vlaamse research 'De industrie moet net als wij winst maken'



BRUSSEL • Nergens ter wereld financieren privébedrijven zoveel wetenschappelijk onderzoek als in Vlaanderen. De KU Leuven staat daarin aan de wereldtop bij het te gelde maken van die research. 'De industrie beïnvloedt op geen enkele wijze de onafhankelijke wetenschappelijke opdracht van de universiteiten.'

DOOR REMY AMKREUTZ

André Oosterlinck (64), ererector en associatievoorzitter van de KU Leuven, staat bekend als de godfather van het hoger onderwijs. Zijn stem beïnvloedt ministers van Onderwijs en Innovatie, terwijl ook de rectoren van de Vlaamse universiteiten zijn woord in acht nemen. Dat het onderzoeksbudget van de Vlaamse universiteiten is afkomstig van de instellingen nergens anders ter wereld zo sterk gefinancierd wordt door bedrijven, verrast hem niet.

Vlaanderen als topkennisregio. Meer dan een marketingslogan dus?

"Perceptie is een taai beest. (lacht) Niet iedereen is daarvan doordrongen, maar het is mij al langer duidelijk dat wij beter presteren dan de andere OESO-landen. Liefst 15,3 procent van het totale onderzoeksbudget van de Vlaamse universiteiten is afkomstig van bedrijven. Dat is meer dan twee keer zoveel als het Europees gemiddelde. In Vlaanderen wordt excellentie genegeerd, wij dragen dat niet in het hart."

Waarom kiest de industrie massaal voor Vlaamse universiteiten?

"Als sinds de jaren zeventig, toen ik nog een jonge professor was, hebben de Vlaamse universiteiten gekozen om samen te werken met bedrijven. Wij worden ook door de Vlaamse overheid aangemoedigd om het goed te doen. Door het Industrieel Onderzoeksfonds (16,7 miljoen euro in 2011 om er onder meer voor te zorgen dat universiteiten inspelen op de industriële vraag, RA)

is een aanzwengeleffect ontstaan."

Uit de cijfers blijkt duidelijk dat investeringen in Wallonië achterblijven.

"Vlaanderen presteert stukken beter dan België in zijn geheel. Ik geloof dan ook niet in een economische recovery van Wallonië. Dat blijkt niet uit deze cijfers. In Wallonië ligt het aandeel van de industrie in de onderzoeksgelden onder de 10 procent."

Hoe is dat verschil ontstaan?

"Er heeft daar altijd een gevoel geleefd dat ze onafhankelijker moeten zijn ten opzichte van bedrijven. Vlaanderen is in de laatste jaren veel sneller gestegen, terwijl het in Wallonië, ondanks Marshallplannen, veel minder gaat."

De overheid probeert het sociaal-maatschappelijk onderzoek vaak sterker te beïnvloeden dan de bedrijven

Vlaanderen aan de top staat, wil dat toch zeggen dat nergens anders het universitair onderzoek zo sterk in handen is van de industrie. Bedreigt dat het onafhankelijke aspect ervan?

"Niet noodzakelijk. Ik begrijp zulke kritiek soms niet. De universiteit is een bedrijf en er staat in onze opdrachtverklaring dat we contact moeten zoeken met de industrie. Het Vlaams Parlement en de regering verlangen ook dat wij aan valorisatie doen. Sterker nog, als we er niet aan voldoen, ontvangen we minder subsidies."

Emeritus professor Albert Martens (KU Leuven) zei gisteren in deze krant dat de industrie onderzoekers probeert te

laten ontslaan als researchresultaten anders uitdraaien dan gewenst.

"Laat ik een zaak vooropstellen: de overheid probeert het sociaal-maatschappelijk onderzoek vaak sterker te beïnvloeden dan de bedrijven."

Bedrijven betalen niet zomaar miljoenen aan universiteiten. Zij eisen toch minstens enige inspraak?

"Dat is waar. De industrie heeft indirect invloed op het onderzoeksbudget."

Concreet betekent dat dat zeldzame ziektes als mucoviscidose minder onderzocht worden dan bijvoorbeeld borstkanker? De afzetmarkt is voor bedrijven dan immers groter.

"Inderdaad, maar kun je dat de industrie kwalijk nemen? Zij hebben net als wij een opdracht: winst maken. En de bedrijven bepalen dan wellicht gedeeltelijk onze onderzoeksfocus, zij beïnvloeden op geen enkele wijze de onafhankelijke wetenschappelijke opdracht van de universiteiten."

Hoe kunt u daar zo zeker van zijn?

"Omdat er veiligheidsmaatregelen bestaan. Professoren kunnen niet, zoals vroeger het geval was en in andere landen nog gebeurt, zelf contracten sluiten met bedrijven. Dat doet de universiteit voor hen. Om dat verteerbaar te maken, gaat een deel van de onderzoekswinsten terug naar de onderzoeksgroep. De professor en zijn assistent krijgen dan een hoger loon, een bonus als het ware. (lacht) Voor wat hoort wat, niet?"

Door alle industriële contacten eindigt de KU Leuven als achtste ter wereld qua opbrengsten uit patenten. Opvallend, niet?

"Dat is weer zo'n verkeerd beeld. Dat Yale, Oxford en Cambridge niet boven ons eindigen weten we. Zij ontvangen eerder grote giften, terwijl onderzoek in opdracht van de industrie, de zogeheten contract research,

daar veel minder voorkomt.

"Wij nemen weinig patenten op waarbij vooraf onduidelijk is of het geld gaat opleveren. We zijn zo voorzichtig omdat het ook geld kost om een patent aan te vragen. Nogal wat buitenlandse universiteiten vragen voor elke uitvinding een patent aan, omdat ze zo onder meer hoger eindigen op universitaire rankings. Wij doen dat dus niet. We zoeken direct een firma die het patent kan exploiteren. En dat levert op. Als je het goed doet, komen de bedrijven vanzelf."

KU Leuven bezint zich over academische vrijheid

BRUSSEL • Metaforum Leuven, de interdisciplinaire denktank van de KU Leuven, start komend najaar een debat over academische vrijheid, vrijheid van meningsuiting, burgerlijke ongehoorzaamheid en neutraliteit van onderzoek. Aanleiding is de heisa over het feit dat de Leuvense universiteit onderzoekster Barbara Van Dyck op staande voet ontsloeg wegens deelname aan de vernieling van een wetenschappelijk proefveld met genetisch gewijzigde organismen (ggo's) in Wetteren.

"Net zoals we nu doen over de 'K' van de KU Leuven, moet er ook in alle openheid nagedacht en gediscussieerd worden over vragen rond de neutraliteit van wetenschap, de betrouwbaarheid van onderzoek gefinancierd door private ondernemingen, de grenzen van de vrijheid van meningsuiting en burgerlijke ongehoorzaamheid en de verhouding tot de vrijheid van onderzoek", zegt professor Erik Schokkaert, voorzitter van de stuurgroep van Metaforum Leuven, in het Leuvense blad *Campuskrant*.

(BELGA)

Wat u ook kiest als ontbijt ...
bij Colruyt altijd de laagste prijzen!



BON



€ -3

Minute Maid
100 % puur
sinaasappelsap
1 L
op 12 brikken



colruyt

4821

Geldig in de Belgische Colruyt-winkels waar het product gewoonlijk te koop wordt aangeboden van 23/6 t.e.m. 27/6/2011, zolang de voorraad strekt. Geef uw 'Extra korting'-kaart af deze bon af aan de kassa. 1 korting per klant en per kassicket. Niet cumuleerbaar.



BON



€ -0,50

Pur Natur
magere of volle
natuuryoghurt
750 g
op
2 verpakkingen



colruyt

4820

Geldig in de Belgische Colruyt-winkels waar het product gewoonlijk te koop wordt aangeboden van 23/6 t.e.m. 27/6/2011, zolang de voorraad strekt. Geef uw 'Extra korting'-kaart af deze bon af aan de kassa. 1 korting per klant en per kassicket. Niet cumuleerbaar.



BON



€ -0,75

Herta
kipfilet of
kalkoenfilet
5 sneden
100 g
op 2 verpakkingen



colruyt

4822

Geldig in de Belgische Colruyt-winkels waar het product gewoonlijk te koop wordt aangeboden van 23/6 t.e.m. 27/6/2011, zolang de voorraad strekt. Geef uw 'Extra korting'-kaart af deze bon af aan de kassa. 1 korting per klant en per kassicket. Niet cumuleerbaar.



Als houder van een 'Extra korting'-kaart profiteert u automatisch van deze korting. Geef gewoon uw 'Extra korting'-kaart af aan de kassa.

U hebt nog geen 'Extra korting'-kaart?

Vraag ze vandaag nog aan via www.colruyt.be of in uw Colruyt-winkel.

laagste prijzen
colruyt